

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, 1932-1948, s. 162. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-helg06val2-shoot-idm140415584599376.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

[12 a] Dhe x Guds bud kortelighen wdsette paa dantske.

Dhet første.

Haff ey Gud meer en een
om thu wilt wære wdhen meen
ælsk saa hanum aff hierthens grund
oc holt hans bud ij alle stund
ij huad thu elskir lige met ham
dhet bliffuer dhijn Gud deg til skam.

Dhet andhet.

Dhijn Gud scaltu altid fijre og ære
met erlig tale oc hierthens begære
Schal han wære deg blijd oc icke wred
dha wogte deg for løghen oc meened
dhen som will gerne liwge oc swærie
sijn eghen siell mwnne han forhærie.

Dhet tredie.

Wiltw tæckis dijn kære Gud
dha holt gerne helligdags bud
som er Guds low at gerne høre
oc inghen synd met foragt at gøre

163

oc dher til bruge bode hender oc mwnd
ij gode gerninger aff hierthens grwnd.

Dhet fierde.

[12 b] Nest Gud som deg haffuer skabt
elsk forældre aff all dhijn magt
saa for dhw alder lystig oc lang
oc ewigt liff wdhen sorg oc twang
ij forældris namffn besluttis dhe alle
som wij forstandere oc høffuitzmend kalle.

Dhet femte.

Haff sidhen aff alt tith hierte kær
dhijn iemffncristhen som sijdher deg nær
thi wogte deg well for wrede oc mandrab
om dhu wilt bliffue wdi herrins wenskab
desligest gør oc met affwend oc had
dha bliffuer dhu met Gud ewinnelige glad.

Dhet siette.

Wær kysk oc reen ij gerning oc snack
at thu kant findis wdhen lack
gør ey hoor om dhw esth wiiss
dha faar dhu ewig loff oc prijss
[13 a] men kantw dijn mage icke ombære
dha gack ij ægteskab met heder oc ære.

[12 b] Dhet siwnde.

Gør een andhen som dhu wilt haffue
dha følger deg got rygte till graffue
begær fordi aff inghen mand
whden dhet thw betale kand

ij huad thw faar mod rett oc skell
dhu dheth for Gud bode røffuer oc stiell.

164

[13 a] Dheth ottende.

Scaltu Gud rettelige frygte
dha gack effter inghen mantz ere oc rygte
thi gør aldrig om dhu wilt wære from
falst witne oc wretferdig dom
bagtall oc løghen scaltu ey føre
ey heller andre dheth gør gerne høre.

Dheth nijende.

Wiltu bliffue ij herrens hyllist
dha gør hwerman skæll oc fyllist
begær eij hans agher eng heller iord
ey hwss heller noghet wdaff hans gaard
wdhen dheth met mijnne kan skee
om dhu scalt wndgaa dheth ewige wee.

Dheth tijende.

Wiltu tiene Gud met sandhed oc troo
dha begær inthet aff een andhens boo
wære seg anthen pijge heller dreng
heller oc hustrw dher gaar met hanwm ij seng
elliens kommer dhu ij dhen plage
dher deg scall angre alle dhijne dage

Besluttelse

[13 b] Holt wbrødelige desse bud
dha faar dhu ewig løn aff Gud
lad sidhen som dhu haffuer inthet giort
dha teckis dhu Gud saa haffuer ieg sport
men hwar som dhu dheth icke gør
dha trengis dhw ind at heluedis døør.

165

[Paa Bl. 14-15 findes en Gentagelse af det foregaaende Digt om de 10 Bud og de første Linier af Salmen S. 157]

[16 a] Wiltw syndhen offwerwinne
dha wogte deg wel for onde qwinne
hwn er i hierthe falsk oc twnge søød
oc henne følier dhen ewige død

Flij dhen i alle stwnd
dher haffwer oc brwgher een whøwisk mwnd
han er for Gud død oc icke qweg
thi will han andre dræbe met seg

Wij ære her alle fremmede geste
wij bygge slot oc stoore fæste
men dher som wij schwle ewinnelige boo
bygge wij hwerckin hwss heller broo

166

Wiltw wære i sind oc hierte fast
dha hemffn aldrig dhijn offuerlast
fordi Gud best heffne kand
Sier sancte Paawel dhen wiise mand

Wær redelig i køb oc høwisk i snack

dha faar dhw aff Gud oc menniskin tack
Dhen haffwer baath gantske well
dher alting gør met ræt oc skæll

[16 b] Wogte deg well for drick oc daabill
wær eij heller met skalke ij kaabill
elliens kommer thw ij dhen plaghe
dher deg schall angre alle dhijne dage

Gør een andhen som dhw wilt haffve
dha fangher dhw met teg got rygte i graffwe
men brwgher dhw gerne falsk oc swig
dha foragtis dhw aff Gwd ewinnelig

Wiltw Guds wenskab rettelige forhwerffwe
gack effter inghen mantz skade oc forderffwe
som dhw gaar effter een andhen mantz skade
saa mwnne deg Gud ewinnelige hade

Dhen som er aff hierte god
han gør icke met foragt Gud i mod
fordi han rædis icke pijn men guddoms ære
thi mwnne han Gud tacknemmelig wære

Scalke gøre stwndwm got
at the schwle wndgaa straff oc spot
thi agtis dheris gerning eij for een bønn
eij faa dhe heller aff Gud andhen løøn

167

[17 a] Stoppe mad i fattig mantz mwnd
om dhw wilt haffwe Guds wenskab ij alle stwnd
giffwer dhw hanwm icke aff dith brød
dha faar dhw ewig hwnghers nød

Wiltw leffwe ij roo oc lyst
dha fly dhen som haffwer met hwerman tyst
wære seg anthen mand heller møø
dha wndgaar han næppelige dhen ewige døø

For dødhen schaltw icke rædis
om dhw wilt met Gud ij himmerige glædis
kwnne dhw æn Adams alder faa
paa een thijme schaltw en dog forgaa

[Inghen staar Gud meer i mod
en dhen seg holder geff oc god
waare han en ij sancte Peders stæd
dha er han sannelige dieffwels næd]

Tænck well hwad tha schall skee
nar hierthet brysther aff pijn oc wee
dha schaltw gaa dhen lange weij
[wiltw gerne heller oc eij]
oc dher fore kan icke hielpe neij

[17 b] Æn dha at Gud han er mijskwnd
oc icke heffnijr synd ij alle stwnd
han kommer dess haardere at han er seen,
thi schwle wij alle findhis wdhen meen,

Een gerig mand som elskijr guld
han kan aldrig worde fwld,
for en han bliffwer lagd ij mwld,
oc saa plaghet ij helwede met hede oc kwld,

168

Wiltw ey komme ij hwermantz screff
holt altid ord oc dhijne breff
Dhen som icke giffwer breff oc ord magt
han faldher wdaff hwermantz agt

Dhen som ij alle maade will wære from
oc icke rædis Guds strenge dom
han schal mod then fattige wære barmhertig
dha bliffwer hanwm Gud mijskwndelig

Dhen som wed met hwerman lack
oc dher til er wbeqwem ij snack
han kommer effther dhenne naturlige død
til dhen ewige sorg oc nød

Wogte deg for dhen dher seg holdher god
fordi han staar Gud oc menniskin ij mod
han begær sijn eghen hedher oc ære
thi mwnne han Gud wtacknemmelig wære

[18 a] Fly dhen som altid tall deg til willie
fraa dhijn Gud mwnne han deg skillie
men dhen som sier deg sant rwnnelige wd,
han er dhijn rette wæn for Gud

Nar werdhen hwn gaar deg ij mod
dha begynner Gud at bliffwe deg god,
tacke fordi Gud ij all dhijn nød
om dhw wilt wndgaa dhen ewige død,

Nar deg faldher wlycke till
lad thet wære som Gud han will
met sooth oc sorg oc dheris lijge
faa wij alle himmerigis rijge

169

Dhen som will møghet sqwaldher føre
schaltw aldrig gerne høre
wære seg anthen leeg heller lærd
han er eij mange penninge wærd

Fly dhen ij alle stwnd
dher haffwer oc brwgher een whøwisk mwnd
han er een daare oc een gæck
fordi will han met hwerman ij sæck

Wær ydmyg oc god at lære
dha skeer deg bode heder oc ære
dhen som haffwer sith eghet sind
han er for Gud bode døff oc blind

[18 b] Dhen som icke haffwer eet redeligt skæll
hanwm kan icke lenge lijde well
maa han en well ij werdsins dage
Dha faar han sorg ij helwedis plage

Leeff aff dith arbeijde wmage oc møde
oc begær ey meer en daglig føde
haffde dhw en all werdsins guld
Dha wendis dhw dog til iord oc mwld

Waar herre sagde om dhe rijge
Dher lade inghen at wære sijn lijge
at the schwle neppelige himmerige fange
fordi dhe haffwe synderne mange

Wiltw efterfølie ære oc dygd

oc leffwe dith liff met glæde oc frygd
lad hoomod oc dyrck ydmyghed
dha faar dhw met Gud ewig salighed

170

Wiltw syndhen sennelige fly
oc alt thet Gud mijstæckis sky
Dha tenck at wij skwle alle døø
wære seg anthen man heller møø

Alle schwle wij eens for dødhen falde
nar Gud will oss aff werdhen kalle
men effter døden, wil han met them saare strenge
Som her haffde magt at dræbe oc henge

[19 a] Hwo altid wel y werdhen maa
oc alting mwnne efter hans willie gaa
thet er wissist teghen hær
at han er Gud ey møghet kær

Lad thijne ord alle wære sand
borge ey meer en dhw betale kant
wed møghet oc tale eij alt
tænck wel hwad thw tale skalt

Hwo alt sith hob til rigdom will wende
aff werdhen faar han gerne ond endhe
han faar hanwm ey ij graff met seg,
men helwedis pijn ewinnelig

Nar edlinge skræppe aff slegt hielm oc skiold
aff rigdom magt oc møghet wold
Dha tænck dhw paa dhet ewige wee
oc holt theris homod for spot oc spee

Dhen er ægte nock for Gud
som met gerning holder gerne hans bud
waare han en een konge søøn
aff ondskab er han ev wærd een bøøn

171

Dhen er ædele for Gud oc man
som dygd oc ære følge kan
inghen er god aff ypperlig slegt
nar alting kommer paa dhen strænge wægt